

УДК 811.133.1

*Стаття надійшла до редакції [Article received] – 12.09.2023 р.
Фінансування [Financing] – самофінансування [self-financing]
Перевірено на плагіат [Checked for plagiarism] – 15.09.2023 р.
Оригінальність тексту [The originality of the text] – 92.09 %
<http://doi.org/10.17721/2663-6530.2023.44.19>*

ФРАНКОМОВНИЙ ХУДОЖНІЙ ДИСКУРС В УКРАЇНСЬКИХ ПЕРЕКЛАДАХ: ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ

Ірина Олександрівна Москалець (м. Київ, Україна)
i.moskalest01@gmail.com

магістрантка кафедри романської філології
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
(Міністерство освіти і науки України)
01601, м. Київ, бульвар Тараса Шевченка, 14

У статті проводиться лінгвокультурологічний аналіз українських перекладів французької художньої літератури. Дослідження розкриває важливі аспекти відтворення художніх символів та культурних реалій українськими перекладачами та їх вплив на сприйняття творів українськими читачами. Актуальність дослідження обумовлена зростаючим обсягом перекладів французьких творів, важливістю якісного перекладу та вивченням лінгвокультурологічних аспектів перекладу. Результати дослідження вказують на різні стратегії перекладу, використані перекладачами, для передачі змісту та форми оригіналу, а також на важливість врахування мовних та культурних особливостей при відтворенні художніх образів. Аналіз перекладу вірша «Осінь пісня» Поля Верлена підкреслює складність перекладу поезії та необхідність збереження її стилістичних та звукових особливостей.

Ключові слова: лінгвокультурологія, реалія, безеквівалентна лексика, фонові знання, поетичний переказ, перекладацька адаптація, трансформація.

(Актуальні питання перекладознавства [Aktual'ni pytannja perekladoznavstva])

Франкомовний художній дискурс в українських перекладах: лінгвокультурологічний аналіз (Українською)
[Frankomovnyi khudozhnii dyskurs v ukrainskykh perekladakh: lnhvokulturolohichnyi analiz]

© Москалець І. О. [Moskalets I. O.], i.moskalest01@gmail.com

FRANKO'S ARTISTIC DISCOURSE IN UKRAINIAN TRANSLATIONS: A LINGUACULTURAL ANALYSIS

Iryna O. Moskalets (Kyiv, Ukraine)

i.moskalest01@gmail.com

Master student at Romance Philology Department

Taras Shevchenko National University of Kyiv

(Ministry of Education and Science of Ukraine)

14 Taras Shevchenko Blvd., Kyiv, Ukraine, 01601

The article provides a linguistic and cultural analysis of Ukrainian translations of French literature. The study reveals important aspects of the transmission of artistic symbols and cultural realia by Ukrainian translators and their influence on the perception by Ukrainian readers. The relevance of the research is due to the growing volume of translations of French texts, the importance of quality translation and the study of linguistic and cultural aspects of translation. The results of the study indicate different translation strategies used by translators to convey the content and form of the original, as well as the importance of taking into account linguistic and cultural features when reproducing artistic images. The analysis of the translation of the poem "Chanson d'automne" by Paul Verlaine emphasizes the complexity of translating poetry and the need to preserve its stylistic and sound features.

Key words: cultural reference, realia, non-equivalent vocabulary, background knowledge, poetic translation, translation adaptation, transformation.

Вступ. У сучасному світі, який характеризується зростаючою міжкультурною взаємодією, питання лінгвокультурологічних аспектів мов стає надзвичайно актуальним. Коли різні культури зіштовхуються в одному тексті, перед перекладачем виникають складні завдання, пов'язані з передачею не лише мовного змісту, але і національного духу, культурних особливостей, представлених здебільшого за допомогою слів-реалій та унікальним відтворенням художніх образів.

Переклади іноземної літератури завжди викликали інтерес та зацікавленість читачів та дослідників, адже вони створюють виняткову можливість для української аудиторії пізнавати світ культури та мови іншої країни через призму перекладу.

(Current issues in translation studies [Aktual'ni pytannja perekladoznavstva])

Franko's Artistic Discourse in Ukrainian Translations: A Linguacultural Analysis (in Ukrainian) [Frankomovnyi khudozhnii dyskurs v ukrainskykh perekladakh: lnhvokulturolohichnyi analiz]

© Moskalets I. O. [Moskalets I. O.], i.moskalest01@gmail.com

Особливо це стосується вивчення франкомовних художніх творів та їхніх українських перекладів, де часто виникають складнощі у передачі специфіки ментальності та національного колориту. Реалії та відтворення художніх образів були предметом досліджень багатьох науковців у галузях лінгвістики та перекладознавства, серед яких слід визначити Р. Зорівчак, О. Чередниченко, О. Огуя, К. Райс, Ф. Джонса. Як елемент національно-культурного аспекту художніх текстів, реалії розглядалися з точки зору еволюції принципів перекладу, як важливий компонент лексичного складу (Р. П. Зорівчак [6]), а також як безеквівалентні лексичні одиниці (Т. Р. Кияк та А. М. Науменко [7]).

Метою дослідження є проведення лінгвокультурологічного аналізу українських перекладів французької літератури. Ми спробуємо виявити та порівняти особливості відтворення французької поезії українськими перекладачами, а також з'ясувати, як це впливає на сприйняття тексту українськими читачами.

Актуальність даного дослідження обумовлена рядом чинників. По-перше, зростаюча кількість перекладених французьких художніх творів українською мовою вимагає уваги до якісного перекладу та адаптації літературних текстів. По-друге, вивчення лінгвокультурологічних аспектів перекладу сприяє поглибленню розуміння міжкультурних зв'язків та спільних цінностей. По-третє, відкриття нових шляхів для удосконалення перекладацької практики може сприяти підвищенню якості українських перекладів французької літератури.

Науковою новизною даного дослідження є спроба систематизувати та проаналізувати лінгвокультурологічні особливості передачі художніх символів французької поезії в українських перекладах. Дослідження розкриє механізми впливу культурних реалій на мовленнєві інтерпретації та сприятиме в подальших дослідженнях у галузі перекладу та культурології.

Основний зміст. Всі великі і малі особливості життя певного народу і його країни (такі як природні умови, географічне розташування, хід історичного розвитку, характер соціального устрою, тенденція суспільної думки, науки, мистецтва) неодмінно знаходять відображення у мові народу [1, с. 10]. Таким чином, можна стверджувати, що мова виконує транслуючу функцію, оскільки впливає на формування світосприйняття конкретної лінгвокультурної спільноти.

Національні настрої та культурні особливості певного суспільства у художніх творах відтворюють слова-реалії. Р. П. Зорівчак пояснює це поняття як «моно- і полілексемні одиниці, основне лексичне значення яких вміщає (в плані бінарного

(Актуальні питання перекладознавства [Aktual'ni pytannja perekladoznavstva])

Франкомовний художній дискурс в українських перекладах: лінгвокультурологічний аналіз (Українською)

[Frankomovnyi khudozhnii dyskurs v ukrainskykh perekladakh: lnhvokulturolohichnyi analiz]

© Москалец І. О. [Moskalets I. O.], i.moskalets01@gmail.com

зіставлення) традиційно закріплений за ними комплекс етнокультурної інформації, чужої для об'єктивної дійсності мови сприймача» [6, с. 58].

Поняття реалій стає особливо актуальним у сучасному світі, де міжнародна співпраця, подорожі та інтернет роблять нашу мову багатшою та різноманітною. У реаліях дуже чітко простежується взаємозв'язок між мовою та культурою. Вони виникають у результаті змін в житті суспільства і сприймаються як важливий культурний елемент. Характер реалій визначається їхнім предметним змістом, і вони можуть бути обмежені контекстом конкретного колективу чи установи.

Еквівалентні предмети та явища в різних мовах часто пояснюються і сприймаються по-різному через відмінні культурні і національні уявлення та норми. Враховуючи міжмовну й міжкультурну асиметрії, перекладач часто змушений змінювати або додавати певні смислові елементи під час перекладу. Усі смислові зміни в ході перекладу мають обґрунтований характер і не залежать від особистого рішення перекладача [5, с. 25].

А. Якимчук пояснює, що залежно від того, як перекладач ідентифікує та відтворює реалії, вихідний текст може набувати рис одомашнення чи очуження: в результаті *перекладу-одомашнення* відбувається заміна елементів тексту оригіналу, які є специфічними культурними маркерами, елементами культури реципієнта, тобто перекладач адаптує текст оригіналу до контексту культури адресата, натомість суттю *перекладу-очуження* є передача культурних маркерів тексту оригіналу як таких [8, с. 17].

Переклад реалій у літературному творі становить важливу складову завдання передачі національної специфіки, де крім технічних аспектів перекладу, виникає необхідність застосування перекладацького мистецтва. З цього приводу влучно висловлюється Р. Зорівчак: «У процесі перекладу протиставляються один одному не тільки мови, але навіть тексти, культури і ситуації» [6, с. 148]. Для точної передачі суті об'єктів та їхніх образів у тексті оригіналу важливо мати певні знання про реальний світ, який відображений в цьому тексті. Науковці послуговуються поняттям «фонові знання» для позначення загальних уявлень перекладача про те, як виглядає та функціонує реальний фон, на якому розгортаються події. А. Гудманян пояснює поняття фонових знань як «додаткові екстралінгвістичні наукові, культурні, етнічні та ін. знання, що здатні покращити переклад, допомогти перекладачеві більш точно і правильно відтворити оригінальний твір» [2, с. 8].

Поза обов'язковими знаннями про культурні особливості країни мови

(Current issues in translation studies [Aktual'ni pytannja perekladoznavstva])

Franko's Artistic Discourse in Ukrainian Translations: A Linguacultural Analysis (in Ukrainian) [Frankomovnyi khudozhnii dyskurs v ukrainskykh perekladakh: linhvokulturolohichniy analiz]

© Moskalets I. O. [Moskalets I. O.], i.moskalet01@gmail.com

вихідного тексту і країни мовою, якої перекладають, їх національні характеристики, способи життя громадян, перекладач повинен володіти різними прийомами перекладу безеквівалентної лексики, такими як транскрипція (переведення слів у звуковому вигляді на іншу мову), транслітерація (переведення письмового вигляду слова з одного алфавіту в інший), описовий переклад і інші. Важливо відмітити, що перекладачі з рідної мови частіше транскрибують, ніж перекладачі на рідну мову [3, с. 92]. Це пояснюється тим, що перекладаючи на рідну мову, перекладач має краще уявлення про кінцевого реципієнта даного твору, він знає яким об'ємом інформації володіє читач, а також розуміє його механізми сприйняття певних виразів, образів, стилів письма, оскільки читач та перекладач поєднані одним культурним полем. В той час, перекладаючи на іноземну мову, найлегшими способами є транскрипція та описовий переклад, які не потребують великого багажу «фонових знань» та надто глибокого занурення в культурні особливості сприйняття інформації.

Вибір найбільш вдалого методу перекладу чи їх комбінація допомагають забезпечити точний і адекватний переклад без втрат значення. Наприклад, при перекладі термінів або назв предметів, які не мають аналогів у мові перекладу, можна використовувати транскрипцію або транслітерацію, щоб зберегти звукову або письмову форму слова. Однак в інших випадках, коли важливо передати сутність та контекст, може бути використаний описовий переклад, щоб забезпечити зрозумілість для читача. Такий підхід до перекладу підкреслює важливість багатосторонньої підготовки перекладача, яка включає в себе не лише мовні навички, але й глибоке розуміння культурних та історичних аспектів країн, між якими він веде комунікацію.

Збереження своєрідності оригіналу та стилю письма автора – основна мета художнього перекладу. Важливо зазначити, що спроби знайти прямі образні відповідники в оригіналі часто призводять до тупикових ситуацій або формалістичних рішень. Однак цей факт не виключає можливість адекватного перекладу. Зазвичай ці завдання вирішуються через передачу загального змісту оригінального тексту, оскільки крім суті тексту, перекладач має відтворити і його стилістичні особливості. Ще більше ускладнюється завдання при перекладі поетичних творів, адже до змісту та стилістичних особливостей додається форма.

Адекватний переклад художніх творів неможливий без адаптацій та трансформацій. Відштовхуючись від типу тексту, перекладач впроваджує різний ступінь адаптацій. В. Димецька пропонує три види адаптації залежно від їх рівня:

(Актуальні питання перекладознавства [Aktual'ni pytannja perekladoznavstva])

Франкомовний художній дискурс в українських перекладах: лінгвокультурологічний аналіз (Українською)

[Frankomovnyi khudozhnii dyskurs v ukrainskykh perekladakh: lnhvokulturolohichnyi analiz]

© Москалец І. О. [Moskalets I. O.], [i.moskalet01@gmail.com](mailto:imoskalet01@gmail.com)

PROBLEMS OF SEMANTICS, PRAGMATICS AND COGNITIVE LINGUISTICS

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine

<http://semantics.knu.ua/index.php/prblmsemantics>

гіпертекстовий рівень – структурно-композиційна адаптація; текстовий рівень – стилістична адаптація; гіпотекстовий рівень – лексико-семантичні, граматичні адаптації [4, с. 37]. Під трансформацією ми розуміємо перетворення формальних компонентів одиниці вихідного тексту при збереженні інформації, закладеної у повідомлення, призначене кінцевому отримувачеві. [2, с. 73] Трансформації за своєю суттю бувають лексико-семантичні (конкретизація, генералізація), лексико-граматичні (антонімічний переклад, опис, компенсація), граматичні (поєднання чи відокремлення речень, заміни граматичних форм) тощо.

Візьмемо для порівняння та аналізу українські переклади поезії Поля Верлена, на прикладі вірша «Осінь пісня».

<i>Chanson d'automne</i>	<i>Осінь пісня</i> (П. Грабовський)	<i>Осінь пісня (Г. Кочур)</i>
<i>Les sanglots longs</i>	<i>Хмура осінь. Голосіння</i>	<i>Неголосні</i>
<i>Des violons</i>	<i>Безвідрадне, світове</i>	<i>Млосні пісні</i>
<i>De l'automne</i>	<i>Зворушає знов боління,</i>	<i>Струн осінніх</i>
<i>Blessent mon cœur</i>	<i>Моє бідне серце рве.</i>	<i>Серце тобі</i>
<i>D'une langueur</i>	<i>Проминуло життя</i>	<i>Топлять в журбі,</i>
<i>Monotone</i>	<i>втішине;</i>	<i>В голосіннях.</i>
	<i>Ледве дишу, весь поблід.</i>	
<i>Tout suffocant</i>	<i>Спогадавши про колишнє,</i>	<i>Блідну, коли</i>
<i>Et blême, quand</i>	<i>Гірко плачу йому вслід.</i>	<i>Чую з імлі –</i>
<i>Sonne l'heure</i>	<i>Що ж? До краю треба</i>	<i>Б'є годинник:</i>
<i>Je me souviens</i>	<i>плутать,</i>	<i>Линуть думки</i>
<i>Des jours anciens</i>	<i>Вітер лютий дме в кістки,</i>	<i>В давні роки</i>
<i>Et je pleure ;</i>	<i>Мов те листя мене</i>	<i>Мрій дитинних.</i>
	<i>крутить</i>	
<i>Et je m'en vais</i>	<i>Та швири на всі боки.</i>	<i>Вийду надвір –</i>
<i>Au vent mauvais</i>		<i>Вихровий вир</i>
<i>Qui m'emporte</i>		<i>В полі млистім</i>
<i>Deçà, delà</i>		<i>Крутить, жене,</i>
<i>Pareil à la</i>		<i>Носить мене</i>
<i>Feuille morte. [10]</i>		<i>З жовклим листям.</i>

«Осінь пісня» – це поетична композиція, яка стала символом меланхолії. Верлен вдало втілює в словах поетичний образ осені, який вражає своєю красою та

(Current issues in translation studies [Aktual'ni pytannja perekladoznavstva])

Franko's Artistic Discourse in Ukrainian Translations: A Linguacultural Analysis (in Ukrainian) [Frankomovnyi khudozhnii diskurs v ukrainskykh perekladakh: linhvokulturolohichniy analiz]

© Moskalets I. O. [Moskalets I. O.], [i.moskalet01@gmail.com](mailto:moskalet01@gmail.com)

глибиною почуттів. Варто відзначити, що у вірші осінь набуває не буквального значення пори року, а розкривається її семантика, як схилу віку. З точки зору перекладу, ця поезія вимагає передачі того ж настрою і атмосфери, що створив автор. Важливо враховувати, що в різних мовах і культурах образи осені сприймаються по-різному, і завдання перекладача – зберегти магію оригіналу, адаптувавши її до культурного та мовного контексту.

Найвиразнішою особливістю «Осінньої пісні» П. Верлена є її мелодійність. Верлен використовує відірвані, легкі рими, а також різноманітні образи, що додають тексту гармонійний ритм. Асонанс та алітерація створюють приємний звуковий фон, а використання носових звуків надає віршу особливу м'якість і ніжність. В оригіналі чітко присутні алітерація (повторення приголосних звуків) і асонанс (повторення голосних звуків) в рядках, які надають віршу музичну і ритмічну якість. Наприклад, «*Les sanglots longs - Des violons - De l'automne*» мають алітераційні звуки «l», «m», «n», а «*automne*» та «*monotone*» мають асонансний звук «o». У перекладі П. Грабовського ці особливості представлені дещо іншими звуками, алітераціями звуків «р», «ш»: «*Моє бідне серце рве. – Проминуло життя втішне; – Ледве дишу, весь поблід. – Спогадавши про колишнє*». Використання таких звуків створює переважно різкий ритм вірша, оскільки сама їх вимова є чіткішою та виразнішою. Що ж до перекладу Г. Кочура, то його вірш за звучанням є більш наближеним до оригіналу, використання звуків «с» та «н» в рядках «*Неголосні – Млосні пісні – Струн осінніх*» вдало відтворює меланхолійну атмосферу, закладену автором оригіналу.

Слуховий аспект вірша створює також скрипка: «*Les sanglots longs – Des violons – De l'automne*». Цікавим є факт, що сама «скрипка» не згадується у жодному з проаналізованих нами перекладів. Г. Кочур вирішив замінити поняття, без втрати змісту, зосередившись не на інструменті, а на його звучанні: «*Неголосні – Млосні пісні – Струн осінніх*». Така конкретизація надала перекладу схожості до оригіналу ритмічності, яка є досить протяжною та монотонною. В той час, як П. Грабовський вирішує прибрати символ скрипки і її музики «*Голосіння – Безвідрадне, світове*». За такого підходу, втрачається певний об'єм інформації, адже образ скрипки підкріплює музичальність вірша і власне його назву «Осіння пісня», тоді як «голосіння» не має такого конотативного значення.

Поміж іншого, у вірші Верлена значну роль відіграють повторення, особливо звуку «je» (я) як виразу особистого смутку. Це повторення відтворює відчуття

(Актуальні питання перекладознавства [Aktual'ni pytannja perekladoznavstva])

Франкомовний художній дискурс в українських перекладах: лінгвокультурологічний аналіз (Українською)

[Frankomovnyi khudozhnii dyskurs v ukrainskykh perekladakh: lnhvokulturolohiichnyi analiz]

© Москалец І. О. [Moskalets I. O.], [i.moskalet01@gmail.com](mailto:imoskalet01@gmail.com)

PROBLEMS OF SEMANTICS, PRAGMATICS AND COGNITIVE LINGUISTICS

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine

<http://semantics.knu.ua/index.php/prblmsemantics>

глибокої меланхолії та роздумів, які мають місце у думках поета. Хоча в перекладах Г. Кочура та П. Грабовського повторення звукових елементів не відіграє важливої ролі, особистісний елемент оригіналу, що передає рефлексивну атмосферу вірша, все ж таки присутній. Однак, власне лексема «я» як самостійна частина не зустрічається у жодному перекладі. Цей особистісний аспект відтворений за допомогою першої форми однини дієслів та займенників «моє», «мене». Це пояснюється тим фактом, що в українській мові «я» часто надає твору автобіографічного характеру, але у французькій поезії – це стандартний прийом, коли сам читач може відчувати себе поетом і прожитися атмосферою вірша, в даному випадку поетичним образом осені.

Особистісний аспект в оригіналі також представлений у вигляді діалогу між «я» як об'єкт і «я» як суб'єкт. Автор розглядає «я» як об'єкт, що переживає страждання, і «я» як суб'єкт, що вчиняє дії, які накладаються одна на одну. Відзначимо, що меланхолія поета проявляється у послідовності його вчинків, таких як спогади та плач: *«Je me souviens (...) Et je pleure – Et je m'en vais»*. Переклад П. Грабовського точно передає цей діалог і підкреслює їх взаємодію: *«Хмура осінь (...). Зворушає знов боління, – Моє бідне серце рве.»*, де дія направлена на самого автора і далі маємо *«Ледве дышу, весь поблід.»*, де дію виконує вже сам автор. А от Г. Кочур в першій строфі використовує абстрактне «ти»: *«Серце тобі - Топлять в журбі»*, проте далі ми знову маємо дієслівну форму першої особи однини, де «я» представлене як суб'єкт. Для української мови використання абстрактного «ти» є досить типовим і розповсюдженим, оскільки може позначати як самого автора, так і звернення до читача. Таким чином, ми можемо констатувати, що прямий зв'язок між «я» – об'єкт і «я» – суб'єкт зникає.

Висновки та перспективи дослідження. Наше дослідження лінгвокультурологічного аналізу українських перекладів французької літератури дозволило виявити, що художні символи відіграють важливу роль у процесі перекладу. Особливості відтворення французької поезії українськими перекладачами відображають різні аспекти культурного контексту. Результати дослідження показують, що перекладачі можуть вибирати різні стратегії перекладу для відтворення змісту та форми, залежно від контексту та мети перекладу.

Реалії в літературних текстах є не лише мовними елементами, але і важливими культурними дескрипторами, які відображають національну ідентичність та специфіку певної лінгвокультурної спільноти. Вони є невід'ємною частиною тексту та впливають на сприйняття та розуміння твору читачами. Таким чином, перекладачі

(Current issues in translation studies [Aktual'ni pytannja perekladoznavstva])

Franko's Artistic Discourse in Ukrainian Translations: A Linguacultural Analysis (in Ukrainian) [Frankomovnyi khudozhnii dyskurs v ukrainskykh perekladakh: linhvokulturolohichniy analiz]

© Moskalets I. O. [Moskalets I. O.], [i.moskalet01@gmail.com](mailto:imoskalet01@gmail.com)

повинні володіти різними прийомами перекладу безеквівалентної лексики, такими як транскрипція, транслітерація, описовий переклад тощо, для забезпечення точного і адекватного перекладу.

Також важливо зазначити, що переклад поетичних творів є особливо складним завданням через потребу відтворити не лише смисловий зміст, але й стилістичні особливості та форму оригіналу. У цьому контексті трансформації грають важливу роль у досягненні адекватності перекладу, дозволяючи перекладачам передати загальну атмосферу твору.

Аналіз перекладу вірша «Осінь пісня» Поля Верлена на прикладі українських перекладів П. Грабовського та Г. Кочура продемонстрував, що переклад поезії, особливо віршів зі значним звуковим компонентом, є складним завданням. Успішний переклад такого вірша передбачає відтворення не лише смислу, ритму та мелодійності оригіналу, але і художніх образів з їх конотативним значенням. Особливо важливими аспектами вірша «Осінь пісня» є асонанси та алітерації, які створюють музичний ефект.

Важливо враховувати, що в поезії Поля Верлена образи та символи часто мають багатшаровий характер і вимагають від перекладача збереження їхньої глибини. Перекладач повинен вміло враховувати культурні та мовні особливості обох мов, а також відтворювати відчуття та емоції, що створює оригінальний текст.

Дане дослідження може бути розширене на інші твори французького поета, щоб вивчити, як перекладачі відтворювали різноманітні аспекти його творчості. До того ж, воно може бути основою для вивчення впливу культурних та історичних контекстів на переклад, аби точніше зрозуміти механізми вибору перекладачів та їхні рішення при перекладі французької поезії.

Загалом, дослідження перекладу поезії є важливим кроком у розумінні взаємозв'язку між мовами, культурами та літературними традиціями, і воно може сприяти подальшому розвитку перекладознавства.

Література:

1. Герцовська, Н. О. Реалія як лінгвістичне явище. *Сучасні дослідження з іноземної філології* 12 (2014): 36-42.
2. Гудманян, А. Г., Сітко, А. В., Єнчева, Г. Г. *Вступ до галузевого перекладу : практикум для студентів спеціальності «Переклад»* (Київ: Аграр Медиа Групп, 2014), 257.
3. Гуренко, Н. В. Специфіка перекладу суспільно-політичних реалій. *Вісник СумДУ* 1 (2007): 91-95.
4. Демецька, В. В. Еквівалентність і адекватність відтворення прагматичних текстів у перекладі. *Наукові записки. Серія «Філологічні науки (мовознавство)»* 104 (1)

(Актуальні питання перекладознавства [Aktual'ni pytannja perekladoznavstva])

Франкомовний художній дискурс в українських перекладах: лінгвокультурологічний аналіз (Українською)

[Frankomovnyi khudozhnii dyskurs v ukrainskykh perekladakh: lnhvokulturolohichnyi analiz]

© Москалец І. О. [Moskalets I. O.], i.moskalets01@gmail.com

PROBLEMS OF SEMANTICS, PRAGMATICS AND COGNITIVE LINGUISTICS

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine

<http://semantics.knu.ua/index.php/prblmsemantics>

- (Кіровоград, 2012): 35–39.
5. Демецька, В. В. Переклад текстів культури: адаптація чи антиадаптація? *Навчати вчитися перекладу* (Суми, 2015): 23-28.
 6. Зорівчак, Р. П. *Реалія і переклад (на матеріалі англomовних перекладів української прози)* (Львів: Вид-во при ЛНУ, 1989), 216.
 7. Кияк, Т. Р., Науменко, А. М., Огуй, О. Д. *Теорія та практика перекладу (Німецька мова)* (Вінниця: Нова книга, 2006), 592.
 8. Якимчук, А. П. Лінгвокультурна комунікація як випробовування для перекладача. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка* 34 (2007): 217-221.
 9. Janes, K. *Translation Journal*, Vol. 6 : Literary Translation (2002), [Cultural Implications of Translation \(bokorlang.com\)](http://bokorlang.com) (date of access: 16.09.2023).
 10. *Poèmes saturniens* (1866), [Poèmes saturniens \(1866\)/Chanson d'automne - Wikisource](http://wikisource.org/wiki/Poèmes_saturniens_(1866)/Chanson_d'automne) (date of access: 22.09.2023).
 11. Rehail, H. Equivalence, culture et traduction. *Linguistica* 32(2) (1992): 221–225.

References:

1. Hertsovska, N. O. Realia as a Linguistic Phenomenon. *Contemporary Studies in Foreign Philology* 12 (2014): 36-42.
2. Goodman, A. G., Sitko, A. V., Yenchewa, H. H. *Introduction to Specialized Translation: Workbook for Students of Translation Specialty* (Kyiv: Agrar Media Group, 2014), 257.
3. Hurenko, N. V. Specifics of Translating Socio-Political Realia. *Bulletin of SumDU* 1 (2007): 91-95.
4. Demetska, V. V. Equivalence and Adequacy in Reproducing Pragmatic Texts in Translation. *Scientific Notes. Series "Philological Sciences (Linguistics)"* 104 (1) (Kirovohrad, 2012): 35–39.
5. Demetska, V. V. Translation of Cultural Texts: Adaptation or Anti-adaptation? *Teaching to Learn Translation* (Sumy, 2015): 23-28.
6. Zorivchak, R. P. *Realia and Translation (Based on English Translations of Ukrainian Prose)* (Lviv: Publishing House of Ivan Franko National University of Lviv, 1989), 216.
7. Kyak, T. R., Naumenko, A. M., Ohui, O. D. *Theory and Practice of Translation (German Language)* (Vinnytsia: Nova Knyha, 2006), 592.
8. Yakymchuk, A. P. Linguacultural Communication as a Challenge for a Translator. *Bulletin of Ivan Franko Zhytomyr State University* 34 (2007): 217-221.
9. Janes, K. *Translation Journal*, Vol. 6 : Literary Translation (2002), [Cultural Implications of Translation \(bokorlang.com\)](http://bokorlang.com) (date of access: 16.09.2023).
10. *Poèmes saturniens* (1866), [Poèmes saturniens \(1866\)/Chanson d'automne - Wikisource](http://wikisource.org/wiki/Poèmes_saturniens_(1866)/Chanson_d'automne) (date of access: 22.09.2023).
11. Rehail, H. Equivalence, culture et traduction. *Linguistica* 32(2) (1992): 221–225.

(Current issues in translation studies [Aktual'ni pytannja perekladoznavstva])

Franko's Artistic Discourse in Ukrainian Translations: A Linguacultural Analysis (in Ukrainian) [Frankomovnyi khudozhnii dyskurs v ukrainskykh perekladakh: linhvokulturolohichniy analiz]

© Moskalets I. O. [Moskalets I. O.], i.moskalet01@gmail.com